

**Administrația
Prezidențială**

Telefon: 021.319.31.21

Fax: 021.319.31.31

**Departamentul
Comunicare Publică**

Web: www.presidency.ro

E-mail: presa@presidency.ro

Nr. 203 Data: 04.07.2018

Comunicat de presă

Sesizare de neconstituționalitate asupra Legii privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative

Președintele României, domnul Klaus Iohannis, a trimis Curții Constituționale, miercuri, 4 iulie a.c., o sesizare de neconstituționalitate asupra Legii privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative.

Vă prezentăm textul integral al sesizării:

București, 4 iulie 2017

Domnului VALER DORNEANU PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, formulez următoarea

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

asupra

Legii privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative

Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative a fost transmisă de către Parlament Președintelui României, în vederea promulgării, la data de 16 iunie 2018. Considerăm că legea menționată încalcă prevederile art. 1 alin. (4) și (5), art. 16 alin.(1), și art. 61 alin. (1), 135 alin. (1) și alin. (2) lit. a), b), d) și g), ale art. 136 alin. (3) și (4), art. 138 alin. (1) și (2), ale art. 140 alin. (1) din Constituție precum și ale art. 147 alin. (4) din Constituție, pentru motivele arătate în cele ce urmează.

I. Motive de neconstituționalitate extrinsecă. Prin obiectul său de reglementare Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și

pentru modificarea unor acte normative încalcă prevederile art. 1 alin. (4) coroborate cu cele ale art. 61 alin. (1) din Constituție

Prin legea supusă controlului de constituționalitate se înființează Fondul Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A. (FSDI), persoană juridică română organizată ca societate pe acțiuni, în conformitate cu prevederile Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale actului său constitutiv.

În jurisprudența recentă, Curtea Constituțională a statuat că înființarea unei societăți pe acțiuni prin lege ca act al Parlamentului *„dă expresie unei operațiuni juridice cu caracter individual, aplicabile, prin definiție, numai unui singur caz expres determinat, creând o societate cu un singur acționar supusă regulilor prevăzute de Legea societăților nr. 31/1990, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1066 din 17 noiembrie 2004”*. (Decizia nr. 249/2018).

Totodată, potrivit aceleiași decizii, conform art. 191 alin. (1) din Codul civil persoana juridică de drept public se înființează prin lege. La alin. (2) al aceluiași articol se prevede că: *„Prin excepție de la dispozițiile alin. (1), în cazurile anume prevăzute de lege, persoanele juridice de drept public se pot înființa prin acte ale autorităților administrației publice centrale sau locale ori prin alte moduri prevăzute de lege”*. Analizând sfera de aplicare a acestor dispoziții, Curtea Constituțională a reținut că alin. (1) al art. 191 din Codul civil se referă la autoritățile și instituțiile statului și la unitățile administrativ-teritoriale, toate acestea exercitând prerogativele puterii publice, iar alin. (2) al art. 191 din Codul civil *„se referă la operatorii economici, partidele politice etc., respectiv la persoane juridice care sunt calificate de drept public prin prisma scopului și obiectului lor de activitate, prestând, spre exemplu, un serviciu de interes public/general, administrând bunuri proprietate publică, etc.”*.

Din faptul că statul are calitatea de unic acționar pe toată durata existenței FSDI, iar scopul înființării FSDI este acela de a dezvolta și finanța din fonduri proprii și din fonduri atrase proiecte de investiții rentabile și sustenabile rezultă că FSDI este o societate ce va desfășura o activitate comercială, persoană juridică de drept public în sensul art. 191 alin. (2) din Codul civil. Prin urmare, înființarea unei societăți pe acțiuni trebuia realizată printr-un act al autorităților administrației publice centrale, iar nu prin lege.

Așadar, instituind prin lege înființarea FSDI Parlamentul a nesocotit dispozițiile art. 1 alin. (4) din Constituție în componenta sa referitoare la separația puterilor în stat, reglementând într-un domeniu ce ține de competența de reglementare a autorităților administrației publice centrale sau locale, viciu de natură să antreneze - conform jurisprudenței instanței constituționale - neconstituționalitatea legii în ansamblul său. (Decizia nr. 308/2012). Referirea din titlul legii criticate și la *„modificarea unor acte normative”* nu schimbă această stare de lucruri, întrucât modificările aduse Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 159/1999 privind înființarea Companiei Naționale „Loteria Română” S.A., respectiv Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 199/2000 privind înființarea Companiei Naționale „Imprimeria Națională” S.A. sunt simple modificări de corelare legislativă devenite necesare ca urmare a înființării Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții.

În jurisprudența sa Curtea Constituțională a stabilit că exercitarea arbitrară de către Parlament a competenței sale de legiferare, prin adoptarea de legi în domenii ce revin în exclusivitate în competența decizională a autorităților administrative concretizată în acte normative cu caracter infralegal (administrativ) încalcă și dispozițiile art. 61 alin. (1) din Constituție, cu riscul de a transforma legiuitorul în autoritate publică executivă (Decizia Curții Constituționale nr. 777/2017).

II. Motive de neconstituționalitate intrinsecă

1. Prin obiect, scop, strategia investițională, modul de selectare a conducerii și modalitatea de înstrăinare a acțiunilor sau activelor din proprietatea FSDI, Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative încalcă prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție

a) Art.1 din legea dedusă controlului de constituționalitate prevede: „(1) Se înființează Fondul Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., denumit în continuare FSDI, persoană juridică română organizată ca societate pe acțiuni, în conformitate cu prevederile Legii societăților nr.31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale actului său constitutiv. (2) FSDI este deținut în întregime pe toată durata sa de funcționare de către statul român. Drepturile și obligațiile izvorâte din calitatea de acționar unic al FSDI sunt exercitate, în numele statului român, de către Ministerul Finanțelor Publice.”

Norma prevăzută la art. 1, ce reglementează organizarea și funcționarea FSDI prin raportare exclusivă la prevederile Legii societăților nr. 31/1990 și la cele ale legii criticate este lipsită de previzibilitate, fiind astfel încălcate dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, întrucât exclude de la aplicare orice alte reglementări specifice pieței de capital sau fondurilor de investiții. Astfel, FSDI va funcționa fără să se supună vreunei norme prudențiale emise de Autoritatea de Supraveghere Financiară sau de alt for statal care să-i controleze soliditatea, deși patrimoniul său va include societăți de interes strategic. Natura juridică imprecisă a FSDI ce nu este calificat în mod expres ca reprezentând un fond guvernamental din administrația publică, accentuează neclaritatea normei care, nu numai că înlătură de la aplicare Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, ci și orice alte dispoziții în materie.

De asemenea, legea criticată este neclară și sub aspectul lipsei oricăror mențiuni referitoare la monitorizarea FSDI de către orice altă autoritate, inclusiv de către Eurostat pe perioada existenței acestuia. De asemenea, în conturarea regimului juridic al FSDI nu se regăsesc trimiteri referitoare la normele europene incidente și obligatorii pentru desfășurarea activității unui astfel de fond.

Totodată, lipsa de previzibilitate și claritate a cadrului juridic aplicabil FSDI este întărită și de prevederile art. 4 alin. (1) din legea criticată. Având în vedere că în temeiul acestor dispoziții strategia investițională a FSDI se aprobă de către Guvern, Eurostat poate considera această competență a Guvernului drept un criteriu de încadrare a fondului în categoria fonduri guvernamentale, cu consecința impredictibilității derulării activității FSDI. În acest sens a fost și punctul de vedere al Guvernului, care a indicat criteriile în funcție de care fondul poate fi astfel calificat - inclusiv acel criteriu ce vizează orice intervenție guvernamentală asupra activității FSDI.

Având în vedere scopul declarat prin lege (art. 2 și art. 4 alin. (1) din legea criticată), rezultă că unele investiții ale FSDI vor viza aspecte ce țin de strategii sectoriale guvernamentale. Or, o asemenea activitate este de natură să plaseze FSDI în sectorul public, însă tocmai acest aspect indică necorelarea dintre obiectivul FSDI și strategia sa investițională.

Față de cele arătate rezultă, pe de o parte, natura juridică incertă a FSDI, în raport cu obiectul, scopul și strategia investițională a acestuia. Pe de altă parte, cadrul normativ conturat prin legea criticată este incomplet și lipsit de previzibilitate.

b) Art. 2 din legea criticată prevede: „FSDI are ca scop atât dezvoltarea și finanțarea din fonduri proprii și din fonduri atrase, de proiecte de investiții rentabile și sustenabile, în diverse sectoare economice, prin participare directă ori prin intermediul altor fonduri de investiții sau al unor societăți de investiții, singur sau împreună cu alți investitori instituționali sau privați, inclusiv prin participarea în parteneriate public-private, cât și administrarea activelor financiare proprii, în vederea obținerii de profit”.

În raport de cadrul normativ imprecis, și norma prevăzută la art. 2 din legea criticată este neclară întrucât nu cuprinde cadrul general al criteriilor de investiții în proiecte, de asociere cu alte fonduri de investiții și cu alți parteneri, limitări ale acestor asocieri în sensul stabilirii unor praguri de investiții în diverse instrumente, respectiv în asocierea cu alți investitori instituționali sau privați, în vederea protejării patrimoniului Fondului, în special al societăților din portofoliul FSDI.

Totodată, legea este lipsită de predictibilitate întrucât nu sunt definiți termeni esențiali precum: proiecte rentabile, sustenabile, investitori instituționali, etc.

c) Potrivit art. 6 alin. (2) din legea criticată: „Consiliul de Supraveghere este format din 9 membri, din care maximum 2 membri pot fi din rândul funcționarilor publici sau altor categorii de personal din cadrul autorității publice tutelare ori din cadrul altor autorități sau instituții publice. Membrii Consiliului de Supraveghere sunt desemnați de adunarea generală a acționarilor, pe baza a cel puțin următoarelor criterii de selecție: expertiză în domeniul financiar-bancar necesară îndeplinirii responsabilităților specifice FSDI, experiență în administrarea de societăți, integritate profesională, bună reputație, cunoștințe, aptitudini și experiență adecvate complexității activității specifice FSDI, atât individual, cât și la nivel colectiv, în conformitate cu procedura prevăzută în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările ulterioare.”

În ceea ce privește stabilirea componenței Consiliului de Supraveghere, considerăm că textul este neclar. Pe de o parte, prin faptul că legea stabilește doar unele criterii de selecție („cel puțin următoarele criterii de selecție”), norma este lipsită de precizie și impredictibilă, putând conduce inclusiv la interpretarea că ar putea fi completată prin acte infralegale. Pe de altă parte, nu sunt stabilite criterii obiective de evaluare a îndeplinirii condițiilor privind „expertiza în domeniul financiar bancar” și „experiența adecvată complexității activității specifice FSDI, atât individual, cât și la nivel colectiv”.

Termenii sunt generici și lasă loc arbitrariului în aplicarea acestor criterii. În acest context, prevederea de la alin. (7) al aceluiași articol, ce vizează modul de îndeplinire a mandatului, precum și sancțiunea în cazul neîndeplinirii obiectivelor din mandatul acordat este la rândul ei neclară și susceptibilă de a crea arbitrar în aplicare, întrucât sintagma „măsuri corespunzătoare” este impredictibilă, aceste măsuri nefiind enunțate. Astfel, legiuitorul trebuia să stabilească o direcție de prevenție *ex-ante*, iar nu o politică de sancționare *ex-post*.

d) Potrivit art. 9 din legea criticată: „ (1) Înstrăinarea de către FSDI a unor acțiuni sau alte active aflate în proprietate se va realiza în condiții de piață, de transparență și de competitivitate. (2) Drepturile și obligațiile rezultate din contractele de privatizare ale companiilor pentru care FSDI a preluat acțiunile în portofoliu rămân în contul statului, prin instituția publică care a derulat contractul de privatizare sau potrivit actului normativ de aprobare a contractului de privatizare.”

Prin această soluție legislativă s-a optat pentru renunțarea la orice limitare a operațiunilor de înstrăinare a acțiunilor/activelor aflate în proprietatea FSDI. În derularea acestor operațiuni au fost stabilite principiile ce trebuie respectate respectiv „condiții de piață, de transparență și de competitivitate”, însă, terminologia este impredictibilă, mai ales în lipsa instituirii unor norme prudențiale.

Din rațiuni de prudență financiară, legiuitorul avea obligația de a fixa limite de grevare a activelor cu sarcini, plafoane de lichiditate, de îndatorare, de rentabilitate, în vederea asigurării unui nivel maxim de încredere în stabilitatea FSDI și pentru a preveni riscul unor executări silite sau unor investiții nerentabile, cu grad mare de risc, precum și riscurile de dizolvare sau faliment generate de împrumuturi cu impact asupra fondului și a unor investiții fără un randament concret minim determinat. Respectivul principii sunt insuficiente pentru a asigura soliditatea FSDI pe viitor, companiile strategice putând fi înstrăinate în totalitate, fără restricții, pe baza acestei prevederi legale, ceea ce creează serioase riscuri economice viitoare.

2. Art. 4 alin. (2) din Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative încalcă dispozițiile art. 135 alin. (2) lit. b) din Constituție

Potrivit art. 135 alin.(2) lit. b) din Constituție, statul trebuie să asigure: protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară.

Conform art. 4 alin. (2) din legea criticată, „în administrarea societăților la care FSDI este acționar majoritar, FSDI va avea în vedere și strategiile sectoriale guvernamentale”.

Or, în măsura în care unicul acționar al FSDI este statul, iar FSDI exercită și calitatea de acționar în cadrul societăților de la care a preluat acțiunile deținute de statul român, considerăm că acest caracter de simplă recomandare a strategiilor sectoriale guvernamentale contravine dispozițiilor art. 135 alin. (2) lit. b) din Constituție întrucât riscă să pună în pericol/afecteze protecția intereselor publice naționale în activitatea economică desfășurată de societăți comerciale în cadrul cărora statul este acționar majoritar.

3. Art. 7 alin. (1) din Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative încalcă art. 1 alin. (5), art. 135 alin. (2) lit. b) și lit. d), art. 136 alin. (3) și (4), precum și art. 140 alin. (1) din Constituție

Potrivit art. 7 alin. (1) din legea criticată: „Capitalul social al FSDI subscris integral la data constituirii este format din aport în natură reprezentat de pachetele de acțiuni prevăzute în anexa nr. 1, care face parte integrantă din prezenta lege, precum și din aport în numerar în valoare de 9.000.000.000 lei.”

Astfel, din analiza conținutului Anexei nr. 1 rezultă că în cadrul FSDI au fost incluse și companii ce în ultimii ani au înregistrat pierderi (de exemplu: CFR, Poșta Română, CE Oltenia). Dincolo de faptul că din lege nu rezultă care sunt criteriile după care au fost selectate companiile incluse în Anexa nr. 1, în ceea ce le privește pe cele care înregistrează pierderi, considerăm că acestea nu pot participa la finanțarea FSDI decât prin vânzarea pachetelor de acțiuni. Or, în această situație statul pierde controlul acestor companii, unele dintre acestea făcând parte din ramuri naționale strategice, ceea ce contravine dispozițiilor art. 135 alin. 2) lit. b) și d) precum și ale art. 136 alin. (3) și (4) din Constituție. Așadar, prin raportare la dispozițiile constituționale menționate, soluția legislativă este de natură să afecteze interesul național în activitatea economică.

Totodată, apreciem că există o neconcordanță între conținutul normativ al legii și cel al anexei nr. 1. Astfel, anexa 1 cuprinde o listă de operatori economici și datele de identificare ale acestora, iar nu lista pachetelor de acțiuni care constituie aport în natură la capitalul social inițial al FSDI. Altfel spus, aceasta nu cuprinde un număr de acțiuni la fiecare societate enumerată, astfel încât sintagma „pachete de acțiuni” din cuprinsul art. 7 alin. (1) nu corespunde cu conținutul concret al anexei nr. 1.

În conformitate cu art. 140 alin. (1) teza I din Constituție, Curtea de Conturi exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public. Totodată, potrivit art. 2 lit. j) din Legea 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, prin „entitate auditată” se înțelege „autoritatea publică, compania/societatea națională, regia autonomă, societatea reglementată de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la care statul sau o unitate administrativ-teritorială deține, singur sau împreună, integral sau mai mult de jumătate din capitalul social”. Având în vedere dispozițiile menționate rezultă că FSDI ar trebui să fie auditat de Curtea de Conturi. Însă, în ceea ce privește auditarea companiilor care compun Fondul, reglementarea este imprecisă. Astfel, acțiunile companiilor componente vor fi deținute de FSDI care este deținut de statul român, dar având în vedere că FSDI va fi o societate pe acțiuni, extinderea auditului public extern asupra companiilor componente devine neclară, ceea ce ar permite că modul de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public poate fi sustras controlului public.

4. Art. 7 alin. (9) și alin. (10) din Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative încalcă art. 1 alin. (4), art. 16 alin. (1), art. 135 alin. (1) și alin. (2) lit. a), b) și g), art. 136 alin. (3)

și (4), art. 147 alin. (4), precum și art. 148 alin. (2) prin raportare la norma de referință reprezentată de art. 135 alin. (2) lit. a) din Constituție

Potrivit art. 7 alin. (9) și alin. (10) din legea criticată: „(9) Pachetele de acțiuni aduse aport la capitalul social al FSDI în condițiile prezentei legi, se transferă din proprietatea privată a statului român în proprietatea privată a FSDI, acesta putând dispune liber de respectivele acțiuni, în calitate de bunuri proprii. (10) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare, transferul dreptului de proprietate asupra acțiunilor aduse aport la capitalul social al FSDI care sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată sau în cadrul unui sistem alternativ de tranzacționare se va realiza în baza prevederilor art. 98 alin. (1) din Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Prevederile art. 37 din Legea nr. 24/2017 nu sunt aplicabile”.

În opinia noastră, transferul unor bunuri aflate în proprietatea privată a statului către o societate pe acțiuni, prin lege, ca act de reglementare primară, încalcă principiul separației puterilor în stat și jurisprudența Curții Constituționale în materie. Curtea Constituțională a statuat că trecerea cu titlu gratuit a unor acțiuni ale unei societăți, din proprietatea privată a statului, în proprietatea privată a unei unități administrativ-teritoriale reprezintă un act de dispoziție cu privire la capitalul social al societății, iar aceste acte nu țin de competența de legiferare a Parlamentului, ci de cea de administrare a bunurilor proprietate publică/privată a statului, care aparține în mod exclusiv Guvernului (Decizia nr. 574/2014). Or, transmiterea cu titlu gratuit a pachetelor de acțiuni deținute la societățile cuprinse în lista ce reprezintă Anexa nr. 1 a legii criticate, către o societate pe acțiuni, încalcă competența de administrare a bunurilor proprietate privată a statului, competență ce revine Guvernului. Așadar, modalitatea aleasă de legiuitor de transmitere a acestor acțiuni (lege) încalcă atât principiul separației puterilor în stat prevăzut de art. 1 alin. (4) din Constituție, cât și jurisprudența Curții Constituționale, ceea ce contravine art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală. Acest transfer trebuie să se realizeze în baza hotărârii adunărilor generale ale acționarilor, iar nu în temeiul legii. Statul nu poate interveni direct în viața unor societăți comerciale, România având o economie de piață, cu obligații specifice ce decurg din prevederile art. 135 alin. (1) și alin. (2) lit. a), b) și g) din Constituție.

În plus, transferul dreptului de proprietate asupra acțiunilor prin derogare de la prevederile Legii nr. 297/2004 pentru societățile deschise aflate în portofoliu creează o diferență de tratament între FSDI și celelalte societăți cu care acesta, precum și companiile din portofoliul său se află în concurență, aducând un avantaj competitiv statului în raport cu ceilalți investitori de pe piață.

De asemenea, statul nu este acționar unic la toate societățile ce vor intra în portofoliul FSDI. Din această perspectivă, soluția aleasă de legiuitor cu privire la modalitatea de transfer a acțiunilor va conduce practic la afectarea dreptului acționarilor minoritari de a-și exprima poziția în cadrul companiilor respective în legătură cu transferul dreptului de proprietate al acțiunilor majoritare la FSDI. Dintr-o altă perspectivă, lipsa de transparență în vânzarea acțiunilor aduse aport la capitalul social, prin derogarea de la prevederile Legii nr. 297/2004 privind piața de capital va avea un impact financiar puternic prin implicațiile deciziilor FSDI asupra companiilor deja listate la Bursa de Valori București.

În plus, prin derogarea de la prevederile legale în vigoare privind piața de capital (Legea nr. 297/2004) se derogă, în fapt, de la legislația comunitară în materie (pachetul MIFID II, format din Directiva 2014/65/UE privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2002/92/CE și a Directivei 2011/61/UE și Regulamentul (UE) nr. 600/2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012), fiind astfel încălcat și art. 148 alin. (2) prin raportare la art. 135 alin. (2) lit. a) (norma de referință) din Constituție. Transpunerea regulilor comunitare menționate în sistemul de drept românesc a fost asigurată în cursul acestui an prin adoptarea Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 521 din 26 iunie 2018. Soluția

reglementării prin derogare de la prevederile Legii nr. 297/2004 este improprie inclusiv din perspectiva exigențelor privind calitatea legii. Astfel, în condițiile în care la data de 06 iulie 2018 urmează a intra în vigoare Legea nr. 126/2018, care instituie noi reguli și abrogă explicit, integral sau parțial, aproximativ 90 de articole ale Legii nr. 297/2004, noua soluție legislativă ridică reale probleme în ceea ce privește respectarea cerințelor privind previzibilitatea și stabilitatea legii.

Dintr-o altă perspectivă, derogarea de la prevederile art. 37 (referitor la ofertele publice de preluare) din Legea nr. 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață permite eventualilor cumpărători să acționeze concertat pentru achiziția pachetelor majoritare de acțiuni ale companiilor din portofoliul FSDI. Această soluție legislativă contravine dispozițiilor art. 135 alin. (1) și alin. (2) lit. a), b) și g), art. 136 alin. (3) și (4) din Constituție, statul riscând să piardă controlul asupra companiilor menționate în Anexa nr. 1 a legii, unele aparținând unor ramuri strategice ale economiei naționale, astfel cum sunt definite la art. 2 din Legea nr. 15/1990, respectiv: industria de armament, energetică, exploatarea minelor și a gazelor naturale, poșta și transporturi feroviare, precum și unele domenii aparținând altor ramuri stabilite de Guvern.

5. Art. 10 alin. (1) din Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative încalcă art. 1 alin. (5) și art. 147 alin. (4) din Constituție

Potrivit art. 10 alin. (1) din legea criticată, „actul constitutiv al FSDI este prevăzut în anexa nr. 2 , care face parte integrantă din prezenta lege”.

Anexa nr. 2 a legii supuse controlului de constituționalitate cuprinde actul constitutiv al FSDI, act cu aceeași forță juridică ca cea a legii. Însă la art. 10 alin. (3) din lege se prevede că după înmatricularea FSDI la Oficiul Registrului Comerțului, actul constitutiv va putea fi modificat în condițiile Legii nr. 31/1990. O astfel de prevedere ar conduce la situația în care un act de natură legislativă ar putea fi modificat printr-o hotărâre a adunării generale a acționarilor a unei societăți pe acțiuni, în conformitate cu Legea nr. 31/1990.

Reglementarea contravine principiului ierarhiei actelor juridice consacrat de art. 1 alin. (5) din Constituție, aspect reținut și în jurisprudența recentă a Curții Constituționale (Decizia nr. 249/2018). În decizia precizată, Curtea a reținut o încălcare similară, în cazul înființării unei societăți pe acțiuni prin lege, care avea în anexa sa actul constitutiv al societății, menționându-se că acesta putea fi modificat în condiții similare legii criticate, respectiv prin hotărâre a adunării generale a acționarilor.

6. Art. 11 alin. (1) și alin. (2) din Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative încalcă art. 16 alin. (1), art. 135 alin. (2) lit. a) și b) și art. 138 alin. (1) și alin. (2) din Constituție

În primul rând, art. 11 alin. (1) menționează faptul că „FSDI este exceptată de la aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, aprobată cu modificări prin Legea nr. 769/2001, cu modificările și completările ulterioare ”. Conform art. 5 alin. (1) lit. a) din legea criticată, una dintre sursele de venit ale Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții este reprezentată și de veniturile obținute din dividende încasate de la societățile la care FSDI deține acțiuni. Veniturile din dividendele acordate de companiile ale căror pachete de acțiuni sunt preluate de FSDI vor reveni, în această situație, chiar societății pe acțiuni, aceasta fiind liberă să dispună de aceste venituri.

Exceptarea de la aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (1) lit. f) din O.G. nr. 64/2001 reprezintă instituirea unei derogări de la obligația companiilor naționale și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat de a repartiza profitul contabil rămas după deducerea impozitului pe profit într-o proporție de cel puțin 50% sub formă de dividende în cazul societăților naționale, companiilor naționale și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat. Așadar, dividendele de la companiile prevăzute în Anexa nr. 1 din lege nu mai

revin statului român, drept venituri nefiscale, ci societății pe acțiuni FSDI, fapt ce reprezintă o încălcare a dispozițiilor art. 138 alin. (1) și alin. (2) din Legea fundamentală referitoare la bugetul public național. Curtea Constituțională a statuat că prin intermediul bugetelor „se exercită un control permanent asupra constituirii, repartizării și utilizării fondurilor publice, precum și asupra societăților care au raporturi cu bugetul public național” (Decizia nr. 633/2015). Astfel, extragerea acestor surse publice de venit de la realizarea bugetului de stat nu numai că încalcă art. 138 alin. (1) din Constituție, dar contravine și principiului anualității și implicit, dispozițiilor art. 138 alin. (2) din Constituție.

În al doilea rând, prin această operațiune prin care o entitate nouă preia acțiunile statului de la respectivele companii, gestionându-le fără a avea obligația de a repartiza din profitul acesteia către bugetul de stat, se afectează în mod direct sursele de venit ale statului, contrar obligației de protejare a intereselor naționale în activitatea economică și financiară a statului, prevăzută de art. 135 alin. (2) lit. b) din Legea fundamentală.

Dintr-o altă perspectivă, apreciem că reglementarea instituie un tratament preferențial pentru FSDI față de celelalte societăți comerciale cu capital de stat care nu se află pe lista Anexei nr. I, aspect ce distorsionează concurența dintre companii, aspect de natură să contravină atât art. 16 alin.(1), cât și art. 135 alin.(2) lit. a) din Constituție.

7. Art. 12 din Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative încalcă art. 1 alin. (5) și art. 16 alin. (1) din Constituție

Art. 12 din legea supusă controlului de constituționalitate exceptează remunerarea membrilor Consiliului de Supraveghere și Directoratului de la aplicarea prevederilor O.U.G. nr. 109/2011. Conform art. 9 alin. (1) lit. e) din actul constitutiv anexat legii criticate, Adunarea Generală a Acționarilor are drept atribuție „*stabilirea nivelului remunerațiilor membrilor Consiliului de Supraveghere, inclusiv în baza indicatorilor de performanță stabiliți prin mandat și contravaloarea serviciilor prestate de auditorul financiar pentru exercițiul financiar curent*”.

Având în vedere că instituirea unei asemenea excepții nu se justifică obiectiv și rațional, aceasta este de natură să creeze un tratament juridic diferențiat în cadrul aceleiași categorii (regimul juridic aplicabil membrilor din conducerea companiilor/societăților la care statul deține capital integral sau majoritar) stabilirea nivelului remunerațiilor Consiliului de Supraveghere de la întreprinderile publice contravine art. 1 alin. (5) și art. 16 alin. (1) din Constituție.

În considerarea argumentelor expuse, vă solicit să admiteți sesizarea de neconstituționalitate și să constatați că Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative este neconstituțională în ansamblul său.

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS - WERNER IOHANNIS**

Departamentul Comunicare Publică

